

Werkblad

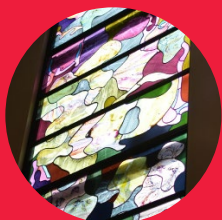
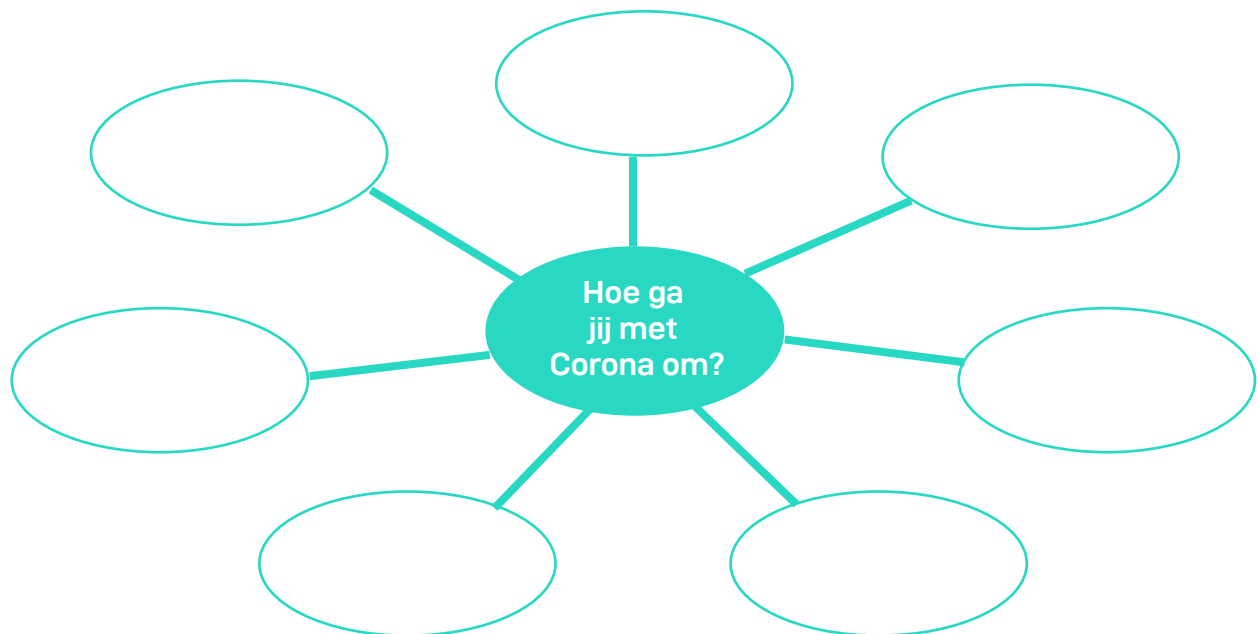
Corona en de Pest

Welke woorden komen er in je op als je aan corona denkt? Schrijf er vijf op.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

De afgelopen maanden werd ons dagelijks leven bepaald door het coronavirus. Naar school gaan, afspreken met vrienden, een museum bezoeken, dingen die we eigenlijk heel normaal vinden, konden opeens niet meer of werden anders.

1. Schrijf in een woordspin op hoe jij met corona omgaat.
Wat doe jij om jezelf en anderen te beschermen?
En wat vind je van corona, voel jij je bedreigd of wel safe?

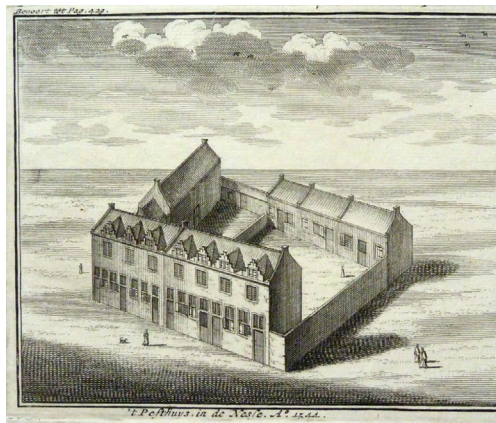
De kijkopdracht

.....

.....

.....

.....

.....

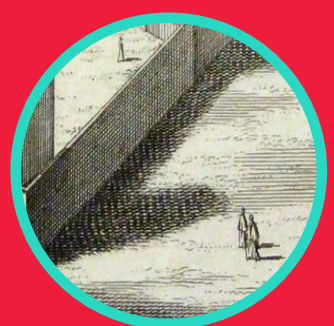
.....

1. Wat zie je? Schrijf onder elke afbeelding 3 dingen op die je ziet.
2. Trek een lijn van elke foto naar een kunstwerk dat jij erbij vindt horen.
3. Wat hebben de afbeeldingen volgens jou met de kunstwerken te maken? Noem overeenkomsten en verschillen.

Pandemieën

Niet alleen Nederland, maar ook de rest van de wereld heeft met corona te maken, het is een pandemie. Een wereldwijde verspreiding van een besmettelijke ziekte. Pandemieën zijn helaas van alle tijden. Ook in de middeleeuwen hadden de mensen te maken met een pandemie, de pest.

1 Op de kunstwerken in de kijkopdracht zie je hoe mensen in de middeleeuwen omgingen met de pest. Hoe deden ze dat denk je? Maak weer een woordspin (zie volgende pagina), en verplaats je in een middeleeuwer: wat zou hij doen om zichzelf en anderen te beschermen? En wat zou hij vinden van de pest, zou hij zich bedreigd voelen of wel veilig? Kijk naar de kunstwerken voor inspiratie, denk even aan je geschiedenislessen over de middeleeuwen of ga lekker googelen.

2 Wat zijn denk je de grootste verschillen tussen hoe mensen in de middeleeuwen leefden met de pest en jij nu met corona?

De pest is een besmettelijke ziekte waarbij er pijnlijke bulten op de huid ontstaan. Tegenwoordig weten we dat de pest veroorzaakt wordt door een bacterie maar in de middeleeuwen was dat niet bekend, de middeleeuwers wisten niet hoe je de pest kreeg en wat je eraan kon doen. Meer weten over hoe de mensen in de middeleeuwen omgingen met de pest? En wat je eigenlijk op de kunstwerken ziet? Kijk dan op de laatste pagina.

De maakopdracht

Bekijk je woordspun van het begin nog eens. Hoe ga jij met corona om? Wat doe jij om jezelf en anderen te beschermen? En wat vind je van corona, voel jij je bedreigd of wel safe?

Verbeeld hoe jij met corona omgaat in een kunstwerk. Je kan dat op allerlei verschillende manieren doen. Bijvoorbeeld door een kort filmpje over je dagelijks leven in coronatijd te maken of een fotoverslag, een tekening, een strip, een animatie of een schilderij. Misschien kun je wel een eigen mondkapje ontwerpen of ben je handig achter de naaimachine. Of heb jij een idee hoe je beter of leuker met corona kunt omgaan? Maak dan een nieuw ontwerp.

Inspiratie nodig? In de middeleeuwen vreesden mensen niet alleen voor de pest, maar ook voor allerlei andere ziekten. Gelovigen gingen [en gaan nog steeds] bidden bij een specifieke heilige, om hen te vragen te helpen. Hiervoor werden vele heiligenbeelden en altaren gemaakt. Het kunnen bidden bij dit soort beelden geeft gelovigen hoop en vertrouwen in onzekere tijden. Misschien kun jij iets bedenken dat je hoop geeft in deze onzekere coronatijden?

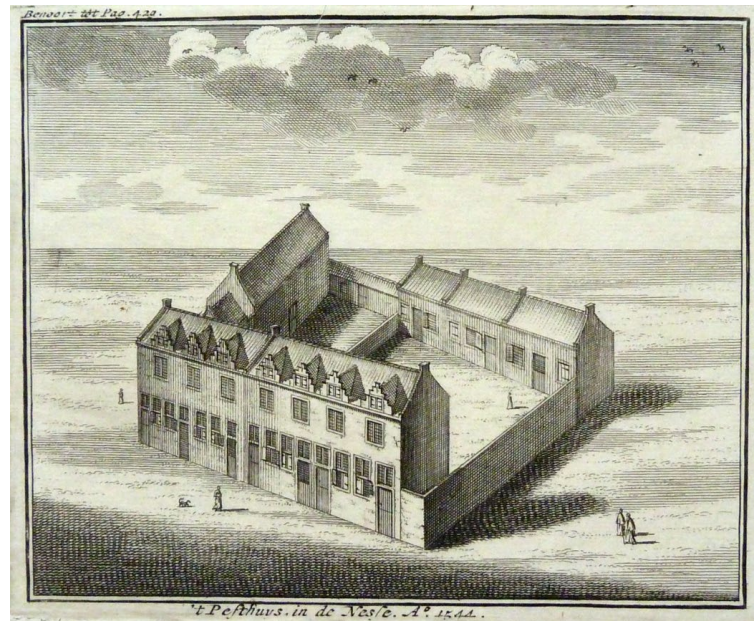
Informatiepagina middeleeuwse pandemie

De pestmeester was een dokter. In de middeleeuwen dacht men dat de pest zich via de lucht verspreidde. Hij droeg daarom een lange zwarte jas, een zwarte hoed, hoge laarzen en ook een speciaal snavelmasker om zichzelf te kunnen beschermen. In de snavel zaten allerlei kruiden om de lucht die de pestmeesters inademden te zuiveren. De stok die hij bij zich had was bedoeld om mensen die pest hadden op afstand te kunnen onderzoeken.

Pestmeester, gravure 1656 (Rijksmuseum Boerhaave)

Een pesthuis was een plek waar mensen die de pest hadden naartoe werden gestuurd om ze van gezonde mensen af te zonderen. Middeleeuwers hadden dus wel in de gaten dat het scheiden van gezonde en zieke mensen belangrijk was om de verspreiding van de pest tegen te gaan. Het pesthuis wordt vaak gezien als de voorloper van het ziekenhuis. Al was de verzorging en de hygiëne in de pesthuizen vaak slecht.

Amsterdam, Pesthuys in de Nesse anno 1544 (BMH g677.4), kopergravure, prent.

Rochus met engel en hond aan zijn voeten (ABM bh652), 1500-1524, eikenhout, Mechelen, vervaardiger onbekend.

Rochus was een heilige die werd aangeroepen ten tijde van de pest en wordt daarom ook wel een pestheilige genoemd. Tijdens zijn leven verzorgde Rochus mensen die pest hadden en hij kreeg het uiteindelijk zelf ook. Het verhaal gaat dat toen hij zelf ziek was een engel hem verzorgde en een hond hem eten bracht. Rochus wordt daarom vaak afgebeeld met een engel, een hond en een zweer op zijn been. In hun gebeden vroegen de middeleeuwers Rochus om troost en genezing.

Ideeën, vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit blad? Of wil je graag naar het museum komen? Stuur dan een mailtje naar groepsbezoek@catharijneconvent.nl